

Brood uit de hemel

Vertrouwen

**HOUVAST
OP SCHOOL**

Serie C Thema 6

Bouwsteen: Vertrouwen

Focus binnen de Kennisbasis: Contingentie

Focus binnen Burgerschap: Kerndoelen 1, 2, 3, 34, 35, 37, 38, 54, 55

Groep: 7/8

Duur: 45 min

LESOPBOUW

- Verhaal 'Brood uit de hemel'
- In het verhaal stappen door een gesprek aan de hand van vragen.
- Op verhaal komen: 'Geloof, hoop en liefde'

Bijlagen:

- Verhaal 'Brood uit de hemel'
- Vertelplaat

Zelf toevoegen:

- Kleine papiertjes
- Eventueel ongekookt tarweproduct

ELEMENT

Het volk reist door de woestijn Sin en klaagt over honger. Ze hebben er geen vertrouwen meer in.

INTRODUCTIE

De dag heeft een duidelijk begin en een duidelijk eind. We leven van dag tot dag, maar 'bij de dag' leven is nog niet zo gemakkelijk. We zijn ons bewust van de toekomst, van dat er ook een morgen is. En dan kan het vandaag nog wel goed gaan, maar wie weet hoe het er morgen voor staat? In de afgelopen eeuw zijn er geweldige manieren gevonden om ons leven zowel op de korte als de lange termijn veilig te stellen. "Nooit meer honger" was het motto na de Tweede Wereldoorlog.

Het gevaar hiervan is echter dat we alleen nog maar in de toekomst leven. We zijn bezig met morgen, overmorgen, volgende week, volgende maand, terwijl ons leven zich hier en nu voltrekt. In de Bijbel wordt er op verschillende plaatsen gewezen op het belang van in-het-nu-leven. Het verhaal van deze bouwsteen is daar een goed voorbeeld van. Centraal staan vragen als 'Hoe ga je om met een onzekere toekomst?' 'Hoe kom je door je leven als je niet steeds bezig bent met morgen?' Het antwoord van dit verhaal is duidelijk: door te vertrouwen op God. Jezus zegt het ook: "Leef zoals de vogels in de lucht en de bloemen in het veld, die zich geen zorgen maken over morgen". In onze samenleving voor velen een lastige, zo niet onmogelijke opgave. Hoewel het duidelijk staat in het tweede couplet van ons volkslied.

HET VERHAAL 'BROOD UIT DE HEMEL'

Vertelling naar het Bijbelverhaal uit het Oude Testament, het Boek Exodus, Hoofdstuk 16.

Vertel het verhaal en bekijk samen de vertelplaat.

IN HET VERHAAL STAPPEN:

Om in het verhaal te kunnen stappen en het te verkennen, stel je vragen aan de groep.

- Verhelderingsvragen om na te gaan of ze het goed hebben gehoord.
- Ervaringsvragen om hun eigen ervaring aan de ervaring van de personages in het verhaal te verbinden.
- Levensbeschouwelijke vragen om het verhaal meer filosofisch te onderzoeken, te pelgrimeren door de woorden en een beetje tussen de regels te kruipen.

Verhelderingsvragen:

- Waarom klagen de mensen in de woestijn?
- Hoe antwoordt God op dit geklaag?
- Gelooft iedereen dat God iedere dag voor hen zal zorgen?
- Hoeveel brood mogen ze verzamelen?

Ervaringsvragen:

- Heb jij wel eens zo'n honger dat je chagrijnig wordt of gaat klagen? Kun je er over vertellen?
- Wat doe je er aan als je ontevreden bent en klaagt?
- Wie zorgt er bij jullie thuis voor het eten?
- Maak je je wel eens zorgen over morgen?
- Wat maakt vertrouwen lastig?

Levensbeschouwelijke vragen:

- Waarom zouden de mensen alleen maar voor een dag mogen verzamelen?
  - Wat is een goede reactie als iemand je eten geeft? En waarom?
  - Is klagen altijd verkeerd of zijn er ook momenten dat klagen gepast is?
  - Is geloven in en vertrouwen op hetzelfde? Waarom?
-

OP VERHAAL KOMEN 'GELOOF, HOOP EN LIEFDE'

Stap 1

- Teken op het bord een kruis (christelijk symbool), een anker, een hartje. Vraag wie deze symbolen kent en welke woorden er bij horen.
- Vertel dat deze drie deugden, dat zijn goede eigenschappen van mensen, in de katholieke traditie het allerbelangrijkste werden gevonden. Het zijn dus: geloof, hoop en liefde.

Stap 2

- Maak kleine papiertjes, drie per leerling. Op ieder papiertje een woord. 'Geloof' 'Hoop' 'Liefde'.
- Je kunt de beleving concreter maken door er een korrel van een ongekookt tarweproduct aan vast te plakken om het manna te symboliseren. Bijvoorbeeld macaroni of parelcouscous.
- Verspreid de papiertjes door het klaslokaal.

Stap 3

- Geef iedere leerling een lege envelop.
- Leg uit dat er door het hele klaslokaal papiertjes verspreid liggen, net als het manna in de woestijn in het verhaal.
- Vertel ze dat ze ieder drie papiertjes moeten vinden, met op elk papiertje een ander woord.

- De leerlingen zoeken de papiertjes.
- Als ze de drie woorden hebben gevonden, mogen ze terug naar hun plaats gaan.

Stap 4

- Wanneer alle leerlingen drie papiertjes hebben gevonden, start dan het gesprek over 'Geloof, Hoop en Liefde'
- Wat betekenen deze begrippen?
Snappen de leerlingen waarom deze drie begrippen het belangrijkste zijn binnen de katholieke traditie? Hoe helpen deze eigenschappen ons iedere dag? Wat zou er gebeuren als we deze eigenschappen niet zouden hebben? Een paar voorbeelden.
Je hebt moeite met een opdracht op school. Hoe kan vertrouwen (of geloof in jezelf) je daarbij helpen? Je huisdier of een familielid is ziek. Hoe kan hoop je daarbij helpen? Iemand zegt iets onaardigs tegen je. Hoe kan liefde daarbij helpen?

Als er voldoende tijd is, vervolg de activiteit dan met

Stap 5

- Laat de leerlingen nadenken over welk woord ze het mooiste vinden.
- Geef ze een leeg A4 en laat ze dit woord zo mooi en versierd mogelijk opschrijven. Dit kunnen ze vervolgens mee naar huis nemen, of je kunt er meerdere in de klas ophangen, zodat de leerlingen er dagelijks aan worden herinnerd.

